

PERIAATEOHJELMA

Demarinuorten periaatejulistus

Hyväksytty Demarinuorten liittokokouksessa XXXII 24.-26.5.2024

Sosialidemokraattiset nuoret ry eli *Demarinuoret* on toiminut vuodesta 1906 lähtien osana suomalaista ja kansainvälistä sosialidemokraattista liikettä.

Lähtökohtamme kaikelle yhteiskunnalliselle kehittämiselle on se, että me itse voimme vaikuttaa tulevaisuuteemme. Ihmisen voimat määrittävät tulevaisuuden suunnan. Valta yhteiskunnan kehityksestä tulee olla ihmisten käsissä. Työväenliike on laaja kansanliike, joka poliittisen, järjestöllisen ja ammatillisen järjestäytymisen kautta luo sosialidemokraattisen yhteiskunnan, jossa kaikilla ihmisillä on yhtäläiset mahdollisuudet elää täysipainoista elämää.

Kaikilla ihmisillä on vahvuuksia ja ominaisuuksia, joita yhteiskuntamme tarvitsee. Ihmisten resurssit eivät ole epätasaisesti jaettuja, vaan ympärillä olevat resurssit ja mahdollisuudet eivät jakaudu tasaisesti ihmisten kesken. Ihmiset ovat erilaisia, mutta kaikilla ihmisillä on ihmisarvon suoma oikeus hyvään elämään.

Sosialidemokratia on paras ratkaisu, joka meillä on vapaan ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan luomiseen. Unelmiemme yhteiskunta rakentuu visioidemme ja yhteiskunnallisten olosuhteiden välisessä jännitteessä. Rakennamme liikettämme sekä pitkän aikavälin tavoitteita esittäen että päivittäisenä taisteluna oikeudenmukaisuuden puolesta. Unelmamme eivät ole utopistisia visioita ja kaukaisia teorioita, vaan ne juontavat juurensa ihmisten ja yhteiskunnan arkipäiväisistä haasteista sekä niihin tarjottavista ratkaisuista.

Me haluamme yhteiskunnan, jossa jokainen toimii tukee sosiaalisesti, ympäristöllisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävää yhteiskuntaa. Me uskomme oikeudenmukaisuuden, solidaarisuuden, yhdenvertaisuuden, vapauden, sekä koulutuksen ja työn arvoihin.

Koulutus ja työ ovat hyvinvoivan yhteiskunnan kulmakivet

Pohjoismaisen hyvinvointivaltiomallin kulmakivinä ovat toimineet työmarkkinoiden sopimuskulttuuri, vahva julkinen sektori sekä pitkäjänteinen ja vastuullinen markkinapolitiikka.

Edistämme yhteiskunnassa jokaisen oikeutta koulutukseen ja työhön, sekä mahdollisuutta edetä yhteiskunnassa kokiensa panoksensa merkitykselliseksi. Oikeus elinikäiseen oppimiseen, sivistykseen ja koulutukseen sekä työhön on sekä itseisarvo että tie hyvinvoivaan ja taloudellisesti tuottavaan yhteiskuntaan. Tunnistamme sosiaalisen ja ekonomisen taustan periytyvyyden merkityksen ihmisen mahdollisuuteen edetä yhteiskunnassa, ja näitä eroja haluamme yhteiskunnassa tasoittaa.

Halumme lisätä yhteiskunnallista luottamusta nojaten vahvaan sopimusyhteiskuntaan. Osana sosialidemokraattista työväenliikettä kehitämme aktiivisesti yhteiskuntaa vastaamaan uuden ajan haasteisiin teknologisen kehityksen ja vihreän ja oikeudenmukaisen siirtymän saralla sekä rajalliset inhimilliset resurssit huomioiden. Emme tyydy vain puolustamaan työntekijöiden oikeutta järjestäytyä ammattiyhdistysliikkeeseen ja säällisiin työoloihin, vaan edellytämme työntekijän asemaa parannettavan yhteiskunnassa osana työelämän laajamittaista murrosta.

Maapallon kantokyky kaiken toiminnan lähtökohtana

Ilmastonmuutos ja luontokato ovat suurimmat ihmiskuntaa uhkaavat ilmiöt. Me taistelemme ilmaston lämpenemistä, ekosysteemien romahtamista, kuudetta sukupuuttoaaltoa ja biodiversiteettien tuhoutumista vastaan. Vallitsevassa talousjärjestelmässä

ilmastonmuutoksen torjunnan ja luontokadon pysäyttämisen ollessa ristiriidassa saavutetun elintason kanssa, on ihmiskunnan kyettävä sopeuttamaan elintaso ilmaston ja luonnon ehtojen mukaiseksi. Teknologinen kehitys ja talousjärjestelmän sääntöihin vaikuttaminen tunnistetaan välineinä, joilla voidaan turvata yhtäältä maapallon kestävyys sekä ihmisten elintaso.

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon aiheuttama kriisi planeetalla kytkeytyy läpileikkaavasti myös muihin yhteiskunnallisiin kriiseihin, kuten eriarvoisuuden kasvuun, eikä näitä voida ratkoa toisistaan erillisinä kysymyksinä. Haluamme toteuttaa reilun siirtymän, jossa ihmiset pidetään mukana taistelussa maapallon kantokyvyn puolesta.

Talous keinona, ei päämääränä

Talouden tulee olla yhteiskunnan renki, ei isäntä. Yhteiskuntaa ohjaavat pääoma ja voiton maksimointi ovat johtaneet eriarvoisuuden ja tuloerojen kasvuun sekä luonnonvarojen ehtymiseen. Säänneilyn markkinatalouden ensisijainen tavoite tulee olla eriarvoisuuden kaventaminen ja maapallon kantokyvyn turvaaminen.

Näemme tulo- ja varallisuuserojen kaventamisen keskeisenä tavoitteena yhteiskunnallisen luottamuksen ja vakauden luomiseksi. Pidämme oikeudenmukaisena, että jokainen kantaa kykyjensä mukaan vastuuta yhteiskunnan toiminnasta. Tulojen ja varallisuuden oikeudenmukaisella jakamisella edistetään hyvinvoinnin tasaista jakautumista ja ylläpidetään

yhteiskuntarauhaa. Meille hyvinvointivaltio edustaa yksilön turvaa myös tulevaisuudessa.

Haluamme luoda yhdenvertaisuutta takaamalla valtion ja julkisen sektorin päätäntävällän sosiaalisten ja terveydellisten sekä huoltovarmuuteen liittyvien kriittisten palveluiden saralla. Maailmassa, jossa tieto on merkittävintä pääomaa pidämme tärkeinä yksilön oikeutta hallita omasta toiminnasta syntynyttä dataa.

Vapausliike tavoittelemassa yhdenvertaista yhteiskuntaa

Perustamme maailmankatsomuksemme siihen, että ihmiset ovat yhtä arvokkaita – riippumatta siitä, keitä he ovat, mistä he tulevat, ketä he rakastavat, mihin he uskovat tai kuinka paljon rahaa heillä on. Meille ihmisarvo on jakamaton, ja uskomme avoimen sekä solidaarisen yhteiskunnan olevan pienen kansan kehityksen tae. Feministisinä toimijoina rakennamme sukupuolten välistä yhdenvertaisuutta yhteiskunnan rakenteiden ja kulttuurisen ilmapiirin kautta.

Ihanneyhteiskuntamme toimii yhteisen toimijuuden periaatteella. Jokaisella on oikeus ja velvollisuus osallistua yhteiskunnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen kykyjensä mukaan.

Vapauden määritelmäksi ei riitä vain vauraiden vapaus. Haluamme toteuttaa yksilöiden vapautta takaamalla oikeuden työhön ja

toimeentuloon. Vapaassa yhteiskunnassa jokaisella tulee olla oikeus elää ilman sarron tai väkivallan uhkaa. Vapauteen kuuluu kiinteänä osana sananvapaus ja tiedotusvälineiden vapaus.

Demokratia on valtaa kansan toimesta kansaa varten

Demokratia on arvona perustavanlaatuinen. Muutamme yhteiskuntaa oikeudenmukaisemmaksi demokraattisen järjestelmän ja parlamentarismin ehdoin. Puolustamme ja edistämme demokratian toteutumista kaikissa yhteiskunnallisissa toimissa niin Suomessa kuin maailmalla.

Demokratia tarkoittaa kansanvaltaa, joka konkretisoituu tasaisena vallanjakona kansalaisten kesken. Näemme perustuslaillisen demokratian olevan tehokkain ja uskottavin tapa suojata yksilöiden yhteiskunnalliset oikeudet ja vapaudet. Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin, ja oikeusvaltion periaatteet on turvattava. Demokraattisen vallanjaon ja päätöksenteon keskellä on myös keskityttävä torjumaan korruptiota, jotta järjestelmä säilyttää uskottavuutensa.

Annamme arvon ihmisten tarpeelle vaikuttaa demokraattiseen yhteiskuntaan sekä edustuksellisen demokratian keinoin että rauhanomaisin järjestäytynein ulkoparlamentaarisin keinoin. On itsessään arvokasta tukea nuorten sekä heikommista lähtökohdista tulevien äänen kuulumista yhteiskunnassa.

Kansainvälinen liike rauhan edistäjänä

Sosialidemokratia on kansainvälinen liike, jonka tavoitteena on edistää ihmisten yhtäläistä vapautta, tasa-arvoa ja solidaarisuutta kaikkialla maailmassa. Näemme että Suomen on edistettävä Euroopan unionin syvempää poliittista, sosiaalista ja taloudellista integraatiota, jonka päätepisteenä on aiempaa kokonaisvaltaisemmalle yhteistyölle rakentuva unioni. Haluamme edistää ihmisoikeuksien toteutumista ja rauhaa toiminnassamme myös pohjoismaisella tasolla, YK:ssa sekä NATO:ssa.

Jokaisella ihmisellä on oikeus onnelliseen ja rauhalliseen elämään. Toimintamme lähtökohtana on sotien vastustaminen ja rauhan tavoittelemisen kaikkialla maailmassa. Näemme, ettei kestävän kehityksen tavoitteet toteudu ilman rauhan tavoittelemista maailmassa. Kehitysyhteistyö on tapamme kantaa globaalia vastuuta ja tukea ihmisoikeuksien toteutumista sekä elinolojen parantamista kehittyvissä maissa.